

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący)

SSN Leszek Bosek

SSN Grzegorz Żmij (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi D. C. Syndyka Masy Upadłości E. B. w upadłości likwidacyjnej z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w [...] w sprawie sygn. akt I ACa [...],
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 6 września 2019 r.

oddala skargę.

UZASADNIENIE

Skargą z dnia 26 czerwca 2019 r. D. C. Syndyk Masy Upadłości E. B. w upadłości likwidacyjnej, zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w [...] o: (1) stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie I ACa [...] toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w [...], (2) zobowiązanie Sądu Apelacyjnego w [...] I Wydział Cywilny do wyznaczenia terminu rozprawy w sprawie I ACa [...] w ciągu 30 dni od dnia wydania orzeczenia, (3) zasądzenie na rzecz powoda od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w [...] kwoty 10.000 zł oraz (4) zasądzenie na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący zarzucił Sądowi Apelacyjnemu w [...] zwłokę w rozpoznaniu sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości E. B. w upadłości likwidacyjnej przeciwko U. M. w postaci braku wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej

co najmniej od 4 września 2018 r. Podał, że Sąd ten zarejestrował sprawę w dniu 3 września 2018 r., natomiast pismem z dnia 25 stycznia 2019 r. pełnomocnik skarżącego zwrócił się z zapytaniem o wyznaczenie terminu najbliższej rozprawy. W dniu 15 lutego 2019 r. otrzymał odpowiedź, zgodnie z którą sprawa mogłaby zostać wyznaczona na rozprawę nie wcześniej niż w maju-czerwcu 2019 r. Skarżący dodatkowo podał, iż w dniu 21 marca 2019 r. sprawie przydzielono sędziego referenta, który orzeka na delegacjach. Z tych wszystkich względów w ocenie skarżącego został on pozbawiony prawa do niezwłocznego zakończenia sprawy bowiem postępowanie przed Sądem Apelacyjnym trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych.

W odpowiedzi na skargę z dnia 17 lipca 2019 r. Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] wniósł o jej oddalenie.

Uzasadniając swoje stanowisko Prezes Sądu Apelacyjnego w [...] wskazał, iż jest to jeden z najbardziej obciążonych sądów w kraju, co przekłada się na wzrost wskaźnika zaległości do około 12 miesięcy od daty wpływu akt. Dodatkowo ma na to wpływ zgodna z prawem procedura zmierzająca do obsadzenia pięciu zwolnionych etatów sędziowskich. W ocenie Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] okoliczności te mają charakter obiektywny, mimo, że nie powinny obciążać stron postępowania, nie są konsekwencją bezzasadności sądu, nie wynikają z organizacji pracy sądy ani nie uzasadniają zarzutu nieuzasadnionej zwłoki.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga z uwagi na jej bezzasadność podlegała oddaleniu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 75; dalej: ustawy o skardze na przewlekłość) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie

w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Stosownie do treści art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Ustawa o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w swojej treści wprost nie określa, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. Utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazuje, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku bezczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej w ciągu 12 miesięcy od daty wpłynięcia apelacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 maja 2005 r., III SPP 96/05, OSNP 2005 nr 23, poz. 384; z dnia 16 marca 2006 r., III SPP 10/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 120; z dnia 21 marca 2006 r., III SPP 13/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 121; z dnia 18 maja 2016 r., III SPP 53/16, LEX nr 2056884, z dnia 14 lipca 2016 r., III SPP 55/16, z 7 marca 2017 r., III SPP 6/17; z 21 lutego 2018 r., III SPP 3/18, z 13 grudnia 2018 r., I NSP 62/18, z 24 stycznia 2019 r., I NSP 87/18, z 27 marca 2019 r., I NSP 88/18).

Z analizy akt przedmiotowej sprawy wynika, iż wraz z apelacją zostały one

przekazane do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [...] w dniu 3 września 2018 r., przy czym Sąd akta te otrzymał w dniu 4 września 2018 r. Zarządzeniem z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie wyznaczono termin rozprawy na dzień 30 sierpnia 2019 r. Z uwagi na złożony wniosek sędziego o wyłączenie od rozpoznania sprawy Sąd na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2019 r. odroczył rozprawę, a po rozpoznaniu postanowieniem z dnia 3 września 2019 r. wniosku o wyłączenie sędziego, ponowny termin rozprawy wyznaczył na dzień 30 września 2019 r. Tak więc pierwsze posiedzenie Sądu wyznaczone zostało po 9 miesiącach i 24 dniach od chwili wpływu akt do Sądu Apelacyjnego w [...]. Drugie, z uwagi na konieczność rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego, zostało wyznaczone na dzień 30 września 2019 r., a więc miesiąc po pierwszej rozprawie. Zauważyć przy tym należy, iż w czasie pomiędzy wyznaczeniem pierwszej rozprawy, a wpływem akt do Sądu Apelacyjnego podejmowano w sprawie czynności techniczne związane z wniesioną apelacją (wcześniej Sąd rozpoznał także wniesione zażalenie) polegające na jej zarejestrowaniu w repertorium ACa, dwukrotnym wylosowaniu sędziego referenta oraz wyznaczeniu składu orzekającego.

W świetle powyżej opisanych okoliczności, nie można podzielić zarzutu skarżącego, że w przedmiotowej sprawie wystąpiła przewlekłość postępowania apelacyjnego. Czas jaki minął od dnia wpływu akt wraz z apelacją do sądu II instancji do chwili wniesienia skargi na przewlekłość postępowania, wynoszący 9 miesięcy i 24 dni, nie pozwala mówić o beczynności Sądu Apelacyjnego. Jak bowiem wskazano na początku rozważań, w orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie przyjmuje się, że znamiona przewlekłości postępowania przypisuje się z reguły dopiero po kilkunastomiesięcznej (12-to) lub dłuższej beczynności sądu drugiej instancji w wyznaczeniu terminu rozprawy odwoławczej.

Mając na względzie powyższe Sąd Najwyższy nie podzielał zarzutów skargi orzekł o jej oddaleniu na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość.

aw